

have kun talt om de offentlige Seminariers Lærere; men, idet vi foreslaae at ubelade hele Bestemmelsen om Ubelukkelsen af visse Mænd, oversee vi ikke, men tænke ligefrem paa, at ogsaa en Forstander eller Lærer ved en privat Forberedelsesanstalt kan have erhvervet sig et saadant Omdømme om hans Dydighed og Upartisthed, at Ministeriet kan indkalde ham i Commissionen.

Spørge vi nu om Omfanget af det Arbejde, der paalægges Commissionens Medlemmer (hvilket Omfang vi allerede have sagt vil ubelukke adskillige ellers brugbare Mænd), erfare vi, at Examinandernes Antal ifjor ved Seminariernes Dimissionsexamen og ved Examencommissjonen i Forening steg til 307, hvortil kom 12 Lærereinder, hvilke Lovforslaget henviser til samme Commission; dog var Antallet i 1865 kun 248; man maa haabe, at den store Tilstrømning af Privatister, hvoraf et uforholdsmæssigt Antal som utilstrækkeligt forberedte rejseredes eller kun naaede ringeste Charakter, vil tage af, men man kan ikke beregne, hvor hurtigt dette vil stee. I Aarene 1862—1866 have i Gjennemsnit 173 aarlig bestaaet Examen, 120 ved Seminarierne, 53 ved Commissionen, medens dog, efter en os meddeelt Angivelse, kun omtrent 134 i Gjennemsnit aarlig have fundet (første) Ansættelse i Skolevæsenets Tjeneste. Betænkes nu (uden Hensyn til, at senere hen, efter Udtømmelsen af det nærværende Overflud af Examinerede, Behovet, om end langsomt, vil stige ved Oprettelse af nye Embeder), at ikke ganske faa, der have bestaaet Examen, ikke søge eller faae offentlig Ansættelse, og at der steds vil være endeel, der gjøre forgjæves Forsøg paa at tage Examen, vil det sees, at der, selv efter den snævre Reduktion, neppe tør regnes paa meget under 200 Examinander aarlig foruden Lærereinder. Hver Examinand leverer skriftlig en Udarbeidelse i Religion, en dansk Stil, en pædagogisk Udarbeidelse, en Regneprøve med 3 Opgaver, (paa Seminarierne i de senere Aar ogsaa to Udarbeidelser i Mathematik, der enten maae bortfalde eller forlanges af Alle), derhos en Prøve i Skrivning og to i Tegning. Hver af de tre første Udarbeidelser skal læses og Regneprøven gennemgaaes af to Censorer;

Censorerne i Dansk skulle derhos, foruden den egentlige danske Stil, læse en af de andre Udarbeidelser. Naar man nu betænker, at ingen Mand uafbrudt hele Dagen kan vedblive med fornøden Opmærksomhed at læse Examenudarbeidelser, sees det let, hvormegen Tid der vil medgaae til Bedømmelsen af den skriftlige Prøve, naar de samme Censorer skulle gennemgaae den heelt i hvert Fag. Tænker man sig ved den mundtlige Prøve blot $1\frac{1}{2}$ Dvar-teer anvendt til hver Examinand i hvert Fag, ville een Examinator og een Censor i 6 Timer (— og længere kan man ikke let paalægge dem at sidde ved Examenbordet daglig i en lang Række Dage, især da hertil maa føies mellem $\frac{1}{2}$ Time og en Time til Censur —) ikke kunne overhøre mere end 16 Examinander, hvilket, for 300 Examinander (som ifjor) vilde give $18\frac{1}{2}$ Søgne-dage; men med 12 Commissionsmedlemmer vil hvert Hold af 2 (Examinator og Censor) i Reglen maatte besørge 2 Fag, saa at man naaer op til 37 Søgne-dage, for 240 Examinander (som ioverfjor) til imellem 29 og 30 Søgne-dage til den mundtlige Prøve alene. Lægges hertil den skriftlige Prøve og nogle Reisedage, medens det forudsættes, at alle Forhandlinger og Overveielser i Commissionen i Anledning af Examen, om optaaede Meningsuligheder, om Indberetninger og Bemærkninger til Ministeriet osv., besørgeres i den Tid af Examen-dagene, der ikke tilbringes ved Prøven selv, ville Medlemmerne af Commissionen i de første Aar sandsynligviis optages af dette Hverv og optages deraf med strengt og trættende Arbejde i 6 til 8 Uger. Formanden vil derhos bruge ikke ganske liden Tid til Correspondance og til den hele Ordning af Examen. Om nu end Tiden senere indskrænkes ved Indskrænkning i Examinandernes Tal, er det dog klart, at et saadant Hverv med det dermed følgende Ansvar ikke kan paalægges de dertil dygtige Mænd uden et ikke ganske ringe Bederlag foruden Diæter og Befordringsgodtgjørelse; vi troe ikke, at Bederlaget for Arbeidet kan i Gjennemsnit ansættes ringere end til omtrent 350 Rd. for hvert Commissionsmedlem foruden et Tillæg af 200 Rd. for Formanden. Der vil nemlig muligen være Anledning til at sætte